

پیشنهادات راهکار عملی جهت کاهش باقیمانده سموم در محصولات کشاورزی

راهکارهای پیشنهادی جهت کاهش باقیمانده سموم در محصولات کشاورزی :

۱- وزارت جهاد کشاورزی جهت شناسنامه دار شدن محصولات از مزرعه و گواهی شدن محصولات کشاورزی و برچسب دار شدن آنها برنامه اجرایی ارائه نماید

۲- سازمان حفظ نباتات با هماهنگی با سازمانهای ذیربط و کمک انجمن وارد کنندگان سموم نسبت به شناسایی سموم موجود اقدام و برنامه لازم جهت جایگزینی سموم کم خطر با سموم پر خطر را (واردات یا تولید داخلی) ارائه نمایند.

۳- وزارت جهاد کشاورزی با حمایت اتاق بازرگانی و همکاری صدا و سیما با ایجاد کانالی بعنوان زراعت و باغبانی در راستای برنامه ششم توسعه نسبت به آموزش و ترویج کشاورزان جهت مصرف بهینه سموم و ترویج محصول سالم و اهمیت آن در حفظ سلامتی جامعه و محیط زیست اقدام لازم را بعمل آورد.

۴- سازمان غذا و دارو جهت کنترل باقیمانده سموم و ممانعت از عرضه محصولات الوده با کمک سازمان میادین و تره بار و مشارکت آزمایشگاه های همکار نسبت به ایجاد طرحی به منظور نمونه برداری و آزمایش از محصولات ورودی به میادین در کمترین زمان و ارائه گزارش به سازمانهای ذیربط ، با اخطارهای لازم به توزیع کنندگان و عمده فروشان آنها را متوجه عواقب عرضه محصولات آلوده نمایند.

راهکارهای پیشنهادی :

۱- وزارت جهاد کشاورزی جهت شناسنامه دار شدن محصولات از مزرعه و گواهی شدن محصولات کشاورزی و برچسب دار شدن آنها برنامه اجرایی ارائه نماید. (تفاهم نامه با مراکز خدمات روستایی جهت درج کد شناسایی روی محصولات و منطقه بندی نمودن مزارع و باغات)

راهکار های عملی جهت پیشنهاد اول :

۱-۱- تدوین دستورالعمل اجرایی متضمن نحوه و شرح وظایف مراکز فعال (نظیر شرکتهای خدمات مشاوره و کلینیکهای گیاه پزشکی و...) در شناسنامه دار نمودن محصولات کشاورزی پر ریسک و نحوه آموزش آنها در برچسب گذاری با مشارکت سازمانهای ذیربط

۱-۲- برنامه ریزی زمان بندی برای شناسنامه دار کردن محصولات در عرض یک برنامه ۵ ساله

سال اول:

الف- سبزی و صیفی های پر مصرف مانند کاهو ، خیار ، گوجه فرنگی، هویج

ب- خشکبار پر مصرف نظیر پسته کشمش گردو و بادام

ج- میوه های باغی نظیر سیب ، پرتقال ، نارنگی

د- ذرت و سیب زمینی بعنوان دو محصول پر مصرف در صنایع غذایی و خانوار

سال دوم- محصولات که در کمپوت و مربا مصرف دارند و سایر سبزیجات برگی

سال سوم - حبوبات

سال چهارم - سایر میوه های باغی

سال پنجم - سایر محصولات کشاورزی

راهکارهای پیشنهادی :

۲- سازمان حفظ نباتات با هماهنگی با سازمانهای ذیربط و انجمن وارد کنندگان سموم نسبت به شناسایی سموم موجود اقدام و برنامه لازم جهت جایگزینی سموم کم خطر با سموم پر خطر را (واردات یا تولید داخلی) ارائه نمایند.

راهکارهای عملی جهت پیشنهاد دوم:

۲-۱- تسهیل مراحل صدور مجوز و ثبت سموم کم خطر (فرآیند اداری و فرآیند آزمایشگاهی) توسط سازمان حفظ نباتات و کوتاه‌تر کردن زمان ثبت به شش ماه و پذیرفتن اسناد و مدارک سمومی که در کشورهای اروپایی ثبت شده‌اند.

۲-۲- کنترل مصرف سموم پرخطر (فقط در مصارف پیش بینی شده مصرف گردد)

۲-۳- حذف تدریجی سموم پر خطر از لیست سموم مجاز و جایگزین نمودن آنها با سموم کم خطر (نسل جدید سموم با دوره کارنس حداکثر ۳ روز و باقیمانده صفر و امکان عملکرد مطلوب در دز مصرف بسیار کم)

۲-۴- تخصیص ارز آزاد جهت واردات سموم پر خطر

۲-۵- الزام تدریجی تولیدکنندگان داخلی واریه تسهیلات لازم جهت تولید سموم کم خطر جهت جایگزینی آن با سموم متوسط و پرخطر

۲-۶- جلوگیری از تولیدات سموم پر خط

راهکارهای پیشنهادی:

۲-۷- کنترل واردات مواد اولیه از نظر کیفی جهت تولید سموم

۲-۸- نمونه برداری و بازدیدهای دوره‌ای از شرکتهای تولید کننده سموم و فروشگاههای عرضه این محصولات در سراسر کشور توسط سازمان‌های متولی (سازمان حفظ نباتات و نظام مهندسی)

۲-۹- بررسی و نمونه برداری از خطوط تولید سموم و تعیین درصد خلوص استفاده شده از مواد اولیه خارجی برای سموم تولید داخل توسط سازمان ملی استاندارد و وزارت بهداشت

۲-۱۰- ساماندهی فروش سم و مانیتورینگ فروشگاه‌های سموم با ایجاد سامانه فروش سموم و تحویل بر اساس نسخه گیاهپزشک و ثبت محل و نوع محصولی که سم روی آن مصرف شده جهت امکان پایش محصول

۲-۱۱- مبارزه با پخش غیر قانونی سموم و هم‌چنین جلوگیری از توزیع سموم تقلبی و غیر مجاز

راهکارهای پیشنهادی :

۳- وزارت جهاد کشاورزی با حمایت اتاق بازرگانی و همکاری صدا و سیما با ایجاد کانالی بعنوان زراعت و باغبانی در راستای برنامه ششم توسعه نسبت به آموزش و ترویج کشاورزان جهت مصرف بهینه سموم و ترویج محصول سالم و اهمیت آن در حفظ سلامتی جامعه و محیط زیست اقدام لازم را بعمل آورد.

راهکارهای عملی پیشنهاد سوم :

۳-۱- سازمان حفظ نباتات با همکاری موسسه تحقیقات گیاهپزشکی محتوای آموزشی را جهت مدیریت تولیدکنندگان، وارد کنندگان و فروشندگان و مصرف کنندگان سموم تهیه کنند و آموزش ها توسط واحد ترویج انجام شود. در انجام آموزش حمایت مالی و لجستیکی تولید کنندگان و وارد کنندگان سموم ضروری است.

۳-۲- اطلاع رسانی در خصوص ابزار تشویقی صدور گواهی برای محصولات کشاورزی سالم توسط وزارت جهاد کشاورزی

راهکارهای پیشنهادی:

۳-۳- اطلاع رسانی دقیق و صحیح باقیمانده آلاینده ها در محصولات کشاورزی و عوارض بهداشتی به خریداران محصولات کشاورزی (شهروندان) جهت افزایش سطح مطالبه گری برای تولیدات کشاورزی سالم در جامعه

۳-۴- اطلاع رسانی جهت ارتقای سطح فرهنگ جامعه مصرف کننده و ترغیب آنها به مصرف محصولات گواهی شده و دارای باقیمانده مجاز

۳-۵- تقویت کلینیکهای گیاه پزشکی جهت ارائه خدمات آموزشی به کشاورزان

۳-۶- الزام شرکتهای دفع آفات جهت اطلاع رسانی و راهنمایی کتبی به صاحبان مزارع , باغات , اماکن و انبارها از نظر طول مدت اجتناب از خوردن میوه و محصول و منع ورود به انبارها و اماکن براساس ماده ۲۶ آیین نامه اجرایی قانون حفظ نباتات

راهکارهای پیشنهادی:

۳-۷- الزام به فروشنندگان سموم به اطلاع رسانی به مصرف کنندگان در خصوص اطلاعات طریقه مصرف و احتیاطات لازم و درج اطلاعات خریدار بر اساس ماده ۵۳ آیین نامه اجرایی قانون حفظ نباتات

۳-۸- تدوین برنامه (Good Agriculture Program) GAP و آموزش آن به کشاورزان از طرق تهیه بروشور، برنامه تلویزیونی، کلاس آموزشی و ایجاد برنامه تشویقی برای اعمال GAP توسط کشاورزی

۳-۹- تدوین برنامه آموزشی در خصوص مصرف سموم شامل استفاده از سموم مناسب، مقدار مصرف مناسب، وزمان و چگونگی مصرف سموم

راهکارهای پیشنهادی:

۴- سازمان غذا و دارو در راستای اجرای ماده ۲۸ قانون حفظ نباتات جهت کنترل باقیمانده سموم و ممانعت از عرضه محصولات الوده با کمک سازمان میادین و تره بار و مشارکت آزمایشگاه های همکار نسبت به ایجاد طرحی به منظور نمونه برداری و آزمایش از محصولات ورودی به میادین در کمترین زمان و ارائه گزارش به سازمانهای ذیربط ، با اخطارهای لازم به توزیع کنندگان و عمده فروشان آنها را متوجه عواقب عرضه محصولات آلوده نمایند.

راهکار های عملی پیشنهاد چهارم:

۴-۱- ایجاد قرنطینه و سردخانه در میادین میوه و تره بار

۴-۲- آزمون موردی محموله ها و ارسال آنها به سردخانه تا اخذ نتیجه باقیمانده سموم

۴-۳- اطلاع رسانی نتایج آزمون به غرفه داران و کشاورزان و جلوگیری از خروج محموله های غیر مجاز در ابتدا با کارت زرد و در مراحل بعدی با کارت قرمز با توزیع کنندگان و عمده فروشان محصولات کشاورزی متخلف برخورد گردد.

۴-۴- تمرکز بر استفاده از ظرفیت اتحادیه صنف بارفروشان جهت تاثیرگذاری بر کشاورزان و اصلاح عملکرد آنان در زمینه مصرف سموم و آفت کش ها

راهکارهای پیشنهادی:

۴-۵- بررسی دقیق باقیمانده سموم در کلیه محصولات کشاورزی و باغی جهت مصرف داخلی و تازه خوری بصورت دوره‌ای

۴-۶- بررسی دقیق باقیمانده سموم برای محصولات کشاورزی و باغی صادراتی در کلیه مبادی مرزی رسمی

۴-۷- تهیه دستورالعمل نحوه پایش، جریمه متخلفین و جلوگیری از عرضه محصولات ناسالم دارای برچسب با مشارکت سازمانهای ذیربط

۴-۸- اقدام در خصوص تهیه دستورالعمل چگونگی لحاظ تعیین تعرفه تشویقی قیمت فروش محصولات برچسب گذاری شده، بازار رسانی و تخصیص غرفه ویژه

۵- سایر راهکارهای پیشنهادی:

۵-۱- مشارکت بخش خصوصی (انجمن آزمایشگاههای آزمون و کالیبراسیون) و وزارت بهداشت جهت به روز آوری و ارتقا و تجهیز آزمایشگاهها و ارزیابی آنها و بکارگیری دانش روز جهت تشخیص سریع وجود باقی مانده سموم در محصولات وامکان زدودن باقی مانده سموم

۵-۲- حمایت همه جانبه از توسعه کنترل بیولوژیک و غیر شیمیایی افات در قالب برنامه مدیریت تلفیقی افات با طرق مختلف مثل حمایت یارانه ای اعطای تهسیلات کم بهره ...

۵-۳- اخذ مالیات از الوده کننده های زیست بوم ها و صرف ان در راستای بهبود و سالم سازی زیست بوم ها و تا حدودی جبران خسارات

سایر راهکارهای پیشنهادی :

۴-۵- الزام فرآوری‌کنندگان و تولیدکنندگان مواد غذایی به رعایت الزامات GMP (Good Manufacturing Program) و داشتن سیستم‌های مدیریت کیفیت

۵-۵- آزمون محصولات تولیدی شرکتهای تولیدی از جهت باقیمانده سموم و فلزات سنگین(در نقطه تولید و توزیع در انبارها و فروشگاهها)

۵-۶- جلوگیری از توزیع مواد غذایی تولید شده که دارای باقیمانده سموم بالاتر از حد مجاز میباشند و جمع آوری و دفع آنها(در نقطه تولید و توزیع در انبارها و فروشگاهها)